

Kuopion kaupungin asukastoiminnan suunnitelma**Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa**

Päätösten vaikutuksia tulee ennakoida, sillä kaupungin tekemät päätökset vaikuttavat suoraan tai välillisesti ihmisiin, ympäristöön, talouteen ja yrityksiin. Ennakkoarviointi onnistuu parhaiten kun se liitetään osaksi valmistelu- ja päätöksentekokäytäntöjä.

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus - Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
 + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus - - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus
 0 Neutraali vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kaupunginvaltuusto on strategian hyväksymisen yhteydessä päättänyt, että merkittävien päätösten osalta tehdään arviointi siitä, miten asia/päätös vaikuttaa Kuopion uuden strategian toteutumiseen. Kuopion strategia: https://www.kuopio.fi/fi/strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kasvava Kuopio - Kilpailukykyinen yrittäjyysympäristö - Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju - Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri - Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	-	Kuopion asukastupaverkosto on poikkeuksellisen laaja. Luopuminen laajasta asukastupaverkostosta voi hetkellisesti heikentää kaupunkikuvaa alan toimijoiden keskuudessa. Toiminnan uudistamisella tavoitellaan kuitenkin myönteistä kaupunkikehitystä.
2	Hyvinvoiva Kuopio - Aktiivisuuteen innostava arki - Varhainen tuki - Työllistyminen ja toimeentulo - Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	-	Asukastupaverkoston lakkauttamisesta voi aiheutua kielteisiä vaikutuksia lyhytaikaisesti. Asukastuvat ovat tarjonneet mahdollisuuksia kohtaamiseen, osallisuuteen, aktiiviseen toimintaan, oppimiseen, neuvontaan ja myös työllistymiseen. Asukastupaverkoston voimassa olevaa toimintamallia (2014) ei toisaalta ole enää mahdollista toteuttaa henkilöstöresurssien supistuttua merkittävästi irtisanomisten myötä joten toimintamallin uudistaminen on välttämätöntä. Verkoston ylläpito muuttuneessa tilanteessa voisi aiheuttaa kielteisiä vaikutuksia, mm. heikentynyt asukkaiden ja henkilökunnan turvallisuutta. Asukastoiminnan uudistamisen lähtökohtana

			on asukastoiminnan siirtyminen mm. kirjastojen tiloihin, jolloin toiminnan laatu ja turvallisuus on hallittavissa ja kehittämisen mahdollisuudet ovat hyvät. Järjestöjen toimintaa asukastupatiloista luopuminen voi hetkellisesti heikentää. Korvaavia tiloja toiminnalle pyritään järjestämään kirjastoilta ja muista julkisista tiloista osana uutta asukastoiminnan mallia (koulut, nuorisotilat).
3	Resurssiviisas Kuopio – Viisas liikkuminen – Energiatehokkuus ja uusiutuva energia – Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	++	Julkisten tilojen yhteiskäyttö ja tilojen käyttöasteen lisääminen ja rinnakkaisista tiloista luopuminen tukevat resurssiviisas Kuopio -ohjelman toteuttamista.
4	Uudistuva Kuopio – Sujuva ja uudistuva toiminta – Kestävä talous – Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	+	Tasapainottaa kaupungin taloutta. Uudistaa asukastoimintaa mahdollistaen laajemmin myös muiden toimijoiden toimijuuden asukastoiminnan tuottajana. Sulkemisen vaikutusta mahd.sosiaali- ja terveydenhuollon kuluihin on vaikea arvioida ennalta. Asukastoiminnan uudella mallilla pyritään ennaltaehkäisemään sosiaali- ja terveystalvelujen tarvetta.
	Poikkileikkaavat tavoitteet: - Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	+	Asukastupatoiminnasta asukastoimintaan siirtyminen mahdollistaa kumppanuuksien vahvistamisen ja digitaalisten palvelujen kehittämisen myötä asukastoiminnan saavutettavuuden lisääntymisen.
Johtopäätös ja perustelut:			

Vaikutukset ihmisiin (Päätösten sosiaaliset ja terveysvaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja laatuun (esimerkiksi sosiaali- ja terveystalvelut, koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	-	Heikentää hetkellisesti palvelujen saavutettavuutta alueilla, joissa ei ole asukastuvan korvaavaa tilaa, esim. kirjastoa tai nuorisotilaa. Uudistuva toiminta tähtää kuitenkin palvelujen saatavuuden ja laadun paranemiseen.

2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	1	Voi lisätä yksinäisyyttä ja turvattu- muutta ja heikentää osallisuutta niillä alueilla, joissa asukastupa lakkaa eikä muita julkisia tiloja ole käytettävissä.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistytymiseen, riski- käyttäytymiseen)	0	Voi olla kielteisiä vaikutuksia arjen rutiineihin ja heikentää siten elinta- poja. Uudistuvalla asukastoimin- nalla pyritään entistä vahvemmin tukemaan terveellisten elintapojen toteutumista asukastoiminnan avulla.
4	Terveysten (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	-	Voi heikentää nykyisten asiakkai- den sosiaalista ja psyykkistä ter- veyttä. Uusi asukastoiminta pyrkii lisää- mään asukkaiden terveyttä ja hy- vinvointia.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päättöksiin ja vaikuttaminen, tiedon- saanti jne.)	-	Tiedonsaanti voi heikentyä hetkelli- sesti.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	0	
Johtopäätös ja perustelut			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumis- mahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	0	Vähentää kohtaamispaikkoja alu- eilla. Uudistus voi myös lisätä asu- kastoiminnan myönteisiä vaikutuk- sia alueilla, mikäli asiakasryhmät laajentuvat ja toiminta monipuolis- tuu.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon moni- muotoisuuteen	0	
3	Ilmastoon (kaupunginvaltuuston päätös) (kasvihuonekaasu- ja pienhiukkaspäästöt)		Ks. strategiavaikutukset
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden mää- rään ja haitallisuuteen sekä kierrätys- asteeseen		Ks. strategiavaikutukset
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri- perintöön	0	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskunta- rakenteeseen	0	

Johtopäätös ja perustelut

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen)	+	Toiminta tulee mitoittaa käytettävissä olevien resurssien mukaisesti, jotta palvelu on mahdollista järjestää laadukkaasti ja turvallisesti asukkaiden ja henkilöstön kannalta. Päätoimisesti asukastoimintaa koordinoivia lähiötyöntekijöitä on viisi hlöä (n. 80% vähemmän kuin vuoden 2020 alussa).
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	++	Vuokratulojen pysyvä väheneminen. Mahdollisia kielteisiä vaikutuksia, kuten asukastupien lakkautuksen jälkeen mahd. lisääntynyttä kuormitusta sosiaali- ja terveyspalveluihin on vaikea arvioida ennalta.
3	Tuloksellisuuteen ja tuottavuuteen		

Johtopäätös ja perustelut

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisista tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kuopion kaupungin kilpailukykyyn	0	
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	0	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	-	Asukastuvilla on työllistetty vuosittain kymmeniä pitkäaikaistyöttömiä. Toimintamallin muuttuessa velvoitetyöllistettäviä ei todennäköisesti työllistetä entiseen tapaan.
4	Yritysten kehittämiseen	0	
5	Yritysten työvoiman saantiin	0	

6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	0	
7	Yritysten asiakasvirtaan	0	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	0	
Johtopäätökset ja perustelut			